

LA CAMPANA DE GRÀCIA

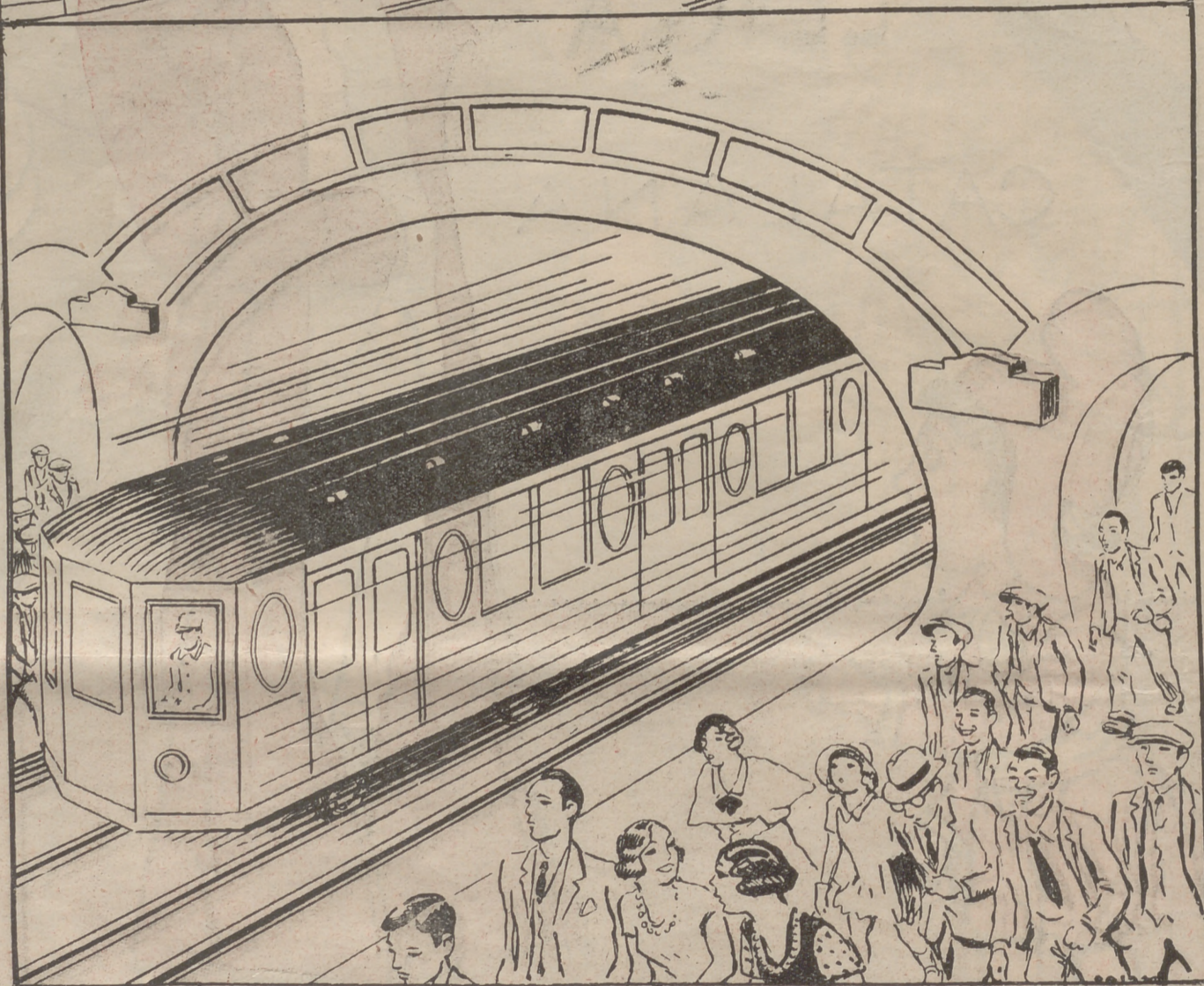

Miratges

Cambó-Napoleó: — Des de dalt d'aquesta piràmide, trenta-cinc anys de catalanisme organitzat ens contemplen...

La República: — Que n'ets d'il·lús! Que no ho veus que tot això que et volta és el desert?

EL METRO TRANSVERSAL

INAUGURAT EL DIA PRIMER DE JULIOL DE 1932

TARIFES ESPECIALS PER A TREBALLADORS

D'Hospitalet a Sant Martí en quinze minuts. Fixeu-vos bé en les populars tarifes del Metro Transversal

No hi ha com el Metro Transversal, per a rapidesa, economia i comoditat

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI CATALANISTA D'ESQUERRA

EDITORIAL

Fa unes setmanes, publicàvem a la pàgina central el text d'un manifest del Comitè Llibertat de Buenos Aires, adreçat als catalans d'Amèrica. Rebem cada mes l'exemplar d'aquesta admirable revista, de la mateixa ciutat, que es diu "Ressorgiment". No ens cansarem mai de recomanar a tots els nostres compatricis l'atenció més persistent envers l'amor heroic d'aquests germans de pàtria que viuen a l'altra banda del mar. La Catalunya dels nostres somnis pren, als ulls d'ells, una nitidesa de contorns gairebé perfectes. Nosaltres, que vivim al mig de la lluita, sovint tenim la visió emboirada per la passió. Ells, en canvi, veuen les qualitats i els defectes de la Pàtria amb una fina claredat de cristall. La República els ha ensenyat de distingir neta-ment tot allò que encara enterboleix la grandesa de la Catalunya retrobada. I les senyals de la marca de l'esclau se'ls fan perfectament albiradores des de la llunyania que depura la visió. Hi ha en tots els escrits dels catalans d'Amèrica una seriositat normal, com si el fet de viure lluny de la Pàtria posés en l'amor de cadascú per Catalunya una emocionada gravetat exigent. Veiem en ells com el llevat més pur del catalanisme etern. Sense compromisos de partit, íntegres en llur patriotisme, catalanistes per damunt de tot, ells ens fan veure sovint, amb la depuració que només pot fornir la distància, la veritable figura concreta de la Catalunya actual i futura. Saludem els catalans d'Amèrica i els trametem una vegada més la nostra abraçada fraternal. Hi ha allunyaments que apropen i lliguen més que la convivència quotidiana.

EL PARTIT DESHONEST

Es la Lliga. Està mancat per complet d'honestedat política. Per tal de combatre els seus adversaris no s'atura per a res en la qualitat moral de les armes que usa i ho sacrifica tot a la seva obsessió.

Incapaç, inepte, com tantes proves en té donades en el govern, és més incapaç i inepte en l'oposició. La mateixa manca de visió política que el feia eixorc en els alts llocs esguerra l'obra crítica a la qual s'ha reduït la voluntat del poble. Els homes de les mans balbes que ho trencaven tot quan dirigien la política catalana no han esdevingut més destres ni afinat el sentit del tacte en la situació de vençuts.

Cal veure la seva tasca en el Parlament Català. Tot seguit s'han desinflat els seus representants. Les pretensions de cap de brot no han pogut mantenir-se en enfrontar-se amb el més modest dels nostres parlamentaris. I fallen tots, tots. Rebre-gats, desfets, els veieu pantejar en mig de la sala després d'un cos a cos amb qualsevol dels nostres. No s'havia vist mai una demostració d'inutilitat més palesa i ràpidament demostrada com la dels homes de la Lliga. En Ventosa, de mentalitat esquifida, «l'exemplar d'inintelligència més ben administrada», li deia en Maura; en Duran i Ventosa, en plena decadència, si és que un dia conegué l'esplendor, que en dubtem, cal sospitar que és un dels molts mites que els barcelonins fem córrer per a entreteniment de les famílies i esverament dels adversaris; en Vallès i Pujals, pobre de pensament mentre no plagia els altres, fent intervenir en les discussions totes les entremeliadures baixes de soster d'un advocadet de males causes; en Vidal i Guardiola, que de l'infatuament en volia fer una virtut i de la virtut un negoci; en Trias de Bespuillanimitat i buidor barnissada; en Valls i Taverner, lent en la concepció, infeliç en l'expressió, tots es mouen en un pla migrat. Cap d'ells ha sabut mai ni elevar el to de la discussió ni seguir a la gent de l'Esquerra quan l'elevaven.

I a l'Ajuntament? El pobre Pellicena, sense idees ni plan, que quan vol mossegar resulta que no té dents; en Segarra, apallassat i plumbic, com el trist Llobart, hipnòtic segur; el galan jove Bausili, que sembla una cupletista i d'atrevir-se demanaria llum Drumont quan parla, tots han donat mostres d'incompetència. Han combatut els pressupostos d'anivellació perquè sí, sense que enfront de l'obra màxima de l'Esquerra presentessin altres solucions. A la Comissió de Finances hi estaven conforme, però reberen ordres de combatre'ls i l'obstrucció inhàbil no aconseguí altra cosa que prolongar la sessió unes quan-

tes hores més fastiguejant el Consistori i la Ciutat.

Totes les previsions els fallen. Com que no tenen raó ni aptituds se'ls esmicolen als dits els arguments i les profecies. Anunciaven una davallada ràpida del paper municipal i els títols puguen; anunciaven una actitud irada del contribuent i malgrat el que s'esforcen els seus homes, aquell no els segueix en l'actitud d'escàndol que el volien empènyer. Tot ho han perdut, àdhuc el crèdit, davant la gent de diners; una campanya tan afalagadora i fàcil com la invitació a no pagar, a les seves mans s'esmossa i no troba ressò.

I és que els manquen homes. La força que esgrimien abans i que tants d'èxits semblà donar-los i que servi perquè alguns els expremessin en profit propi, era Catalunya, del nom de la qual usaven i abusaven. Quan ja no han representat Catalunya, perquè un altre partit de més capacitat i més audàcia n'ha agafat el pensa-

"LA CAMPANA DE GRACIA", com a resposta a les preguntes que cada dia reb per escrit, fa avinent una vegada més que és un setmanari catalanista d'esquerra, i que, per tant, les seves pàgines estan obertes a tots els escriptors liberals que desitgin una tribuna on fer públiques les seves idees. Sota el signe de Catalunya i de la República, tothom qui vulgui enviar articles al nostre periòdic serà cordialment acceptat. Tot escrit intel·ligent serà benvingut i inserit amb molt gust a les nostres pàgines acollidores.

ment i l'ha transformat en acció i l'ha fet eficaç, han quedat nusos davant la multitud. I al nu els homes de la Lliga no són exemplars presentables d'homes. Esmirriats, xarucs, migrats, són uns ents ridículs, veritables Nibelungs, que no tenien altre mèrit que aprofitar-se de la fortitud aliena.

Prou es debaten a treure suc a qualsevol decisió governativa de l'Esquerra. El cos d'escolàstics educats en el seminari, gira i capgira els acords i les paraules i vol treure'n profit per a la seva actitud negativa. No els fa res tergiversar els textos, deduir-ne propòsits i conseqüències errònies; tot es bo per a ells. Però quan l'adversari o la realitat els replica, totes les seves afirmacions es transformen en fum. La doctrina i la pràctica de la Lliga es concreta en uns quants encenalls que en cremar ni il·luminen ni escalfen.

Però la seva deshonestitat ha arribat a extrems colpadors. El més greu, el que els inhabilita àdhuc per a enrolar gent assenyada i responsable és el cas Pellicena. Es cosa seriosa. En Pellicena, cap de la minoria municipal es compromet amb l'Aeroport. Amb la seva conformitat es fan els treballs i els dictàmens. Amb la seva

conformitat i el seu entusiasme. Quan ve l'hora de les realitzacions, perquè l'Aeroport no sigui obra de l'Esquerra, desautoritzen en Pellicena i el deixen sol. Al Consistori amb discursos, a les reunions de la Comissió i de minories amb avals, a *La Veu de Catalunya* amb articles encomiàstics, s'havia compromès en Pellicena sense protesta de cap dels seus i quan ve l'hora final, per una conveniència momentània de partit, per fer una mica de xim-xim demagògic i carrincló neguen la tasca del capítol i de l'amic, trenquen tota solidaritat amb el company al qual abans no advertiren i el deixen fet una desferra en mig del Consistori i de la Ciutat.

El mateix que amb l'Aeroport intenten fer-ho amb el Liceu. Deixen també que en Pellicena es comprometi, que es comprometi el seu òrgan periodístic i quan tothom creia que el partit hi estava d'acord també decideixen combatre els fets consumats perquè en Vidal i Guardiola o qualsevol altre pugui fer un discurs d'oposició a l'Esquerra.

Les seves males arts no van solament contra els partits contraris. No sacrifiquen sols la veritat i la justícia i Catalunya i el poble i la República i tot el que convingui a la seva acció descordada, eixorca; també sacrifiquen els propis amics a una rebequeria tardana. Es un partit que fora seu no sent cap lligam, però ara ja sabem també que per dins els seus homes són adversaris i punits quan convingui a l'humor dels capitosts. No es tracta d'esmenar errors ni activitats desassenyades; es tracta només d'atacar l'Esquerra i per a fer-ho estripen la qualitat moral i intel·lectual de qualsevol dels propis representants.

Avui la Lliga no té cap ideari ni propugna cap tècnica diferenciada. Ara no és altra cosa que un partit que ha d'oposar-se en tot i per tot a les determinacions de l'Esquerra. Viu ara dels nostres acords, no té altra dèria que pensar l'inrevés que nosaltres. De dins seu no li surt res; la Monarquia se li va emportar tota l'activitat i pensament. Es com una soca al mig d'un camí per a interrompre la circulació, i com una soca no pensa res, no sent res, i per tal d'aconseguir el seu propòsit aixafarà els propis adeptes.

La Lliga és avui no solament un partit inútil sinó un partit pertorbador. Ha caigut en tan gros desori espiritual que és ja un mal exemple àdhuc per a la domesticitat ciutadana. Amb el cas Pellicena arriba al paroxisme, trenca del tot la solidaritat i companyonia entre els homes; de sentar precedent, es desfaria la vida social. I és que per a entrenar-se a englotir l'Esquerra devora els propis afiliats.

UN GREU ERROR DE LA REPÚBLICA

ARTURO MENÉNDEZ

L'ex-Director General de Seguretat ha ingressat a la presó i ha estat processat sense fiança. L'home de confiança de la República, l'heroi de la sublevació monàrquica i de la revolta anarquista, ha abandonat la muller i els dos fills, i ha entrat serenament a l'ergàstula. L'esperit republicà de la nació, sobretot l'ànima dels homes d'esquerra, ha sentit la fiblada d'aquest error monstruós que la República acaba de cometre contra un del nostres més purs republicans. Però ens preguntem: ¿ha estat la República qui ha portat Arturo Menéndez a la presó? Qualsevol ciutadà d'esperit liberal veu d'una hora lluny que no. Arturo Menéndez ha anat a la presó embolicat amb la xarxa de la hipocresia monàrquica. La República, al cap de dos anys de vida, està podrida de traïdors. L'exèrcit està infiltrat d'hipòcrites monàrquics que han fet veure que acceptaven la República per por de rebre. Són legió els traïdors interessats a fer caure el deshonra més cruel damunt les autoritats de la República. Calia trobar un pretext, i ha estat Casas Viejas. Calia trobar una víctima propiciatòria, i ha estat Arturo Menéndez. Tots els catalanistes republicans estem absolutament convençuts de la innocència d'Arturo Menéndez i de la culpabilitat d'aquest infecte capità Rojas, home sense moral, culpable únic de la tragèdia de Casas Viejas. Arturo Menéndez ha suportat en la carn i en l'esperit la venjança de tots els reaccionaris, que a hores d'ara s'extèn de l'extrema dreta a l'extrema esquerra, i que comprèn els monàrquics, els militars, els capellans, els de la F. A. I. i els de Lerroux.

Es indecorós llegir les ressenyes del processament sense fiança d'Arturo Menéndez. Al cap de setanta-dues hores de detenció, ha caigut damunt el cor d'aquest gran republicà la pluja ridícula dels «considerandos» i «resultandos» de la gent de Dret. La detenció ha estat elevada a presó provisional sense fiança, amb lliurament oportú al Director de Presons Militars, requerint l'acusat per a que presti fiança de dues-centes mil pessetes com a garantia de la responsabilitat pecuniària que li pugui correspondre, apercibint-lo d'embarg de tots els seus bens si no ho fa en un termini de quaranta-vuit hores. Quina vergonya! La colla de monàrquics emboscats en els Tribunals han fet tot allò que els ha donat la gana, i la justícia s'ha convertit una vegada més en injustícia. Qualsevol subordinat pot dir el que vulgui, i Arturo Menéndez haurà de suportar-ne les conseqüències. Volten lliures pels carrers de Madrid els cul-

pables de la sanjurjada. S'entretenen atracant i matant ciutadans pels carrers de Barcelona els culpables de la revolta comunista llibertària, sense que se'n trobi ni un per remei. Arturo Menéndez, en canvi, l'heroi de la República, ha entrat a la presó i ha de suportar el procés per pagar els pecats de tots. A ell, que és pobre, i que només té per viure el sou que cobra cada mes, sense comptar els mesos que no el cobra, li han demanat dues-centes mil pessetes de fiança. A la presó de Madrid, en canvi, hi ha un contrabandista que es diu Joan March, milionari de vida immoral, monàrquic recalcitrant, que a hores d'ara es deu fregar les mans de gust en veure la caiguda de Menéndez. La justícia republicana, per màxima ignorància, embargarà els bens d'Arturo Menéndez, i la seva dona i els seus fills sentiran la misèria. Ens sembla recordar que la condecoració de l'Or-

dre de la República fou concedida per primera vegada a Arturo Menéndez per a premiar la seva actitud heroica del 10 d'agost, després de defensar el Règim amb el fusell a la mà. Serà un escarni massa cruel per la República, però no del tot nou en la història dels pobles, veure com aquesta condecoració és venuda a Madrid en pública subhasta, entre les ironies dels monàrquics més vils. Però nosaltres creiem, per damunt de tot, en la innocència d'Arturo Menéndez. I aquesta innocència serà demostrada. No ens agrada fer profecies. Però creiem des d'ara, i celebrariem que els fets ens ho demostressin ben aviat, que l'ex-Director General de Seguretat, Arturo Menéndez, sortirà de la presó tan serè, fred i somrient com va entrar-hi. I que la República sabrà recompensar-li les amargors patides concedint-li la cartera del Ministeri de la Governació.

El Japó

La cacera de la pau.

CRONICA FEMENINA

L'OBREIRA DE L'AGULLA

La primera vegada que vàrem tenir l'honor de parlar amb don Francesc Macià, avui Honorable President de la Generalitat de Catalunya, va ésser en retornar del exili, quan encara era un perseguit i per molts un il·luminat, un home que vivia d'illusions, i totes les altres coses que volien dir-li, total perquè creia amb el poble com s'ha pogut comprovar, i el poble creia en ell com també s'ha pogut veure. En aquella primera conversa periodística, recordo que don Francesc després de parlar-nos de diverses coses en un aspecte general, en preferència va parlar-nos de l'Obrera de l'agulla, perquè ell ens deia «és la que sofreix més i a la qui menys cas es fa.»

Nosaltres al recordar avui aquella conversa, ho fem perquè no fa pas molts dies el nostre President en un discurs emotiu com tots els seus novament parlava de l'Obrera de l'agulla.

Hi havem pensat moltes vegades, nosaltres, amb aquesta dona inconeguda que esgota la seva joventut al peu d'una màquina, ignorada de tothom, que veu marcir les seves il·lusions sense altres perspectives que aquelles llargues costures de roba de confecció, ni altres horitzons que els d'una llar trista, uns infants moltes vegades famolencs, un marit malalt o desvagat, uns pares vellets... i la grisor de la tragèdia per tot ambient.

Hi ha un gran nombre de lleis que es preocupen del treball de la dona, que reglamenten, prohibeixen, prevenen, exigeixen, però per la dona que amb el nom d'obrero de l'agulla es coneix, no existeix res absolutament, ni ningú que se'n cuidi. Tothom té dret a explotar-les, els primers les cases comercials que els hi donen treball, i després els governants amb el descuit del seu empar, empar al qual tenen dret.

¿Vol dir això que ha de continuar aquest estat d'abandonament i de passivitat, total perquè una obrera que produeix tant o més que una altra és oblidada de tothom i ningú no recorda la seva llarga agonía abandonada a la seva sort?

Nosaltres que moltes vegades hem pensat en ella, nosaltres que sabem el que és el seu treball i les seves angoixes perquè les hem viscudes molt d'aprop en la nostra infantesa, creixent en mig d'aquestes màquines devoradores de joventut, tan sols voldríem apuntar totes aquelles reivindicacions que mereix la seva trista sort.

Com voldríem nosaltres reglamentar el treball de la dona de l'agulla! Quantes vegades, pensant-hi, n'hem estructurat mentalment una visió del que aquesta reglamentació tindria d'ésser!

Cal projectes? No ho sabem. Tan

sols és indispensable l'abnegació de voler-se crear molts enemics a dalt per a guanyar voluntat amb els de baix. Enquestes, investigacions, noves normes de treball; escatir a l'ensem els vertaders motius de la seva explotació i potser també disciplinar-les un

i el que, encara més la preocupa és que l'allunyin dels seus, el que per a ella significa l'abandonament de la llar on s'ha arreconat en l'escomesa injusta de la societat envers la seva feblesa.

Però amb tot i conèixer aquest aspecte que declara un entorpiment en l'obra reivindicadora que hom voldria emprendre, cal que les nostres primeres Autoritats comprenguin la necessitat peremptòria existent de recollir totes aquelles iniciatives que poden ésser l'essència del gran interès que representa per a nosaltres l'obra per la qual venim propugnans.

Moltes vegades hem dit que el fet de que la dona hagi estat massa allunyada dels Poders públics ha fet possible aquest divorci entre els governants i els explotats. Avui sembla que són més assequibles per a la dona els càrrecs, lo qual vol dir, que ara més que mai, la dona ha de procurar per la dona, si no volem caure en els mateixos defectes que han convertit grans injustícies en normes naturals.

La solidaritat femenina ha d'existir per a reparar les moltes anomalies que existeixen. La dona ha de voler assolir els alts càrrecs dins les esquerres per a servir els interessos col·lectius i en primer terme, els interessos dels més desvalguts. Naturalment que per a la dona serà un orgull poder ostentar una representació, però aquest orgull ha d'ésser el de voler interpretar fins allí on calgui les angoixes d'aquesta multitud de dones ignorades que fins avui han estat objecte d'una explotació inhumana.

Estem encara en una hora revolucionària, i revolució vol dir desviar el curs del que abans eren il·legalitats legals. Cal doncs que continuem amb tot interès no entorpint la marxa regular de la revolució fins que amb la nostra col·laboració haurem portat a terme el canvi total de la nostra societat.

M.ª TERESA GIBERT

Diada Femenina d'Esquerra

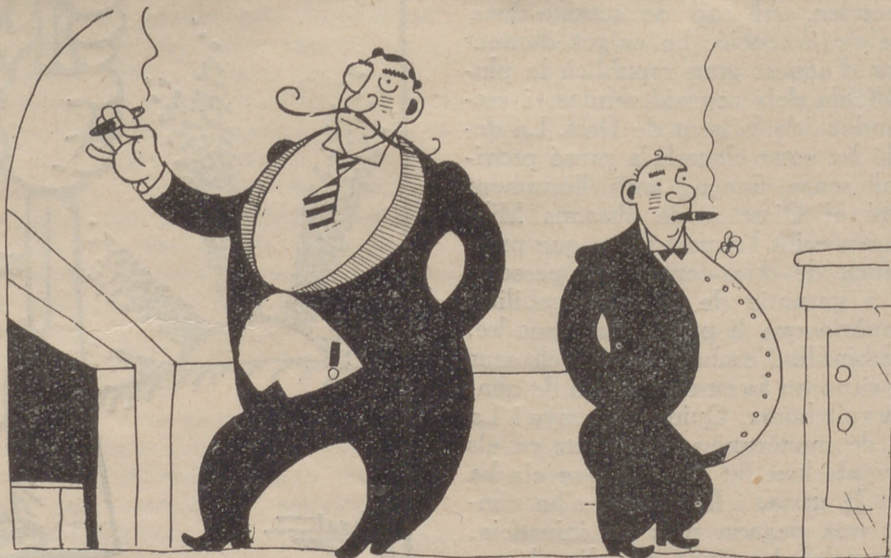
s'està treballant activament en la confecció d'un Manifest i hom creu que dintre pocs dies podrem donar una detallada informació del que serà aquesta "Diada".

A més, tant bon punt hagi pres estat oficial o públic el detall dels actes a realitzar, seran convocades les nostres organitzacions per tal que la col·laboració de tots doni la unitat que cal a la "Diada" sigui l'obra i la manifestació de tot el nostre Partit.

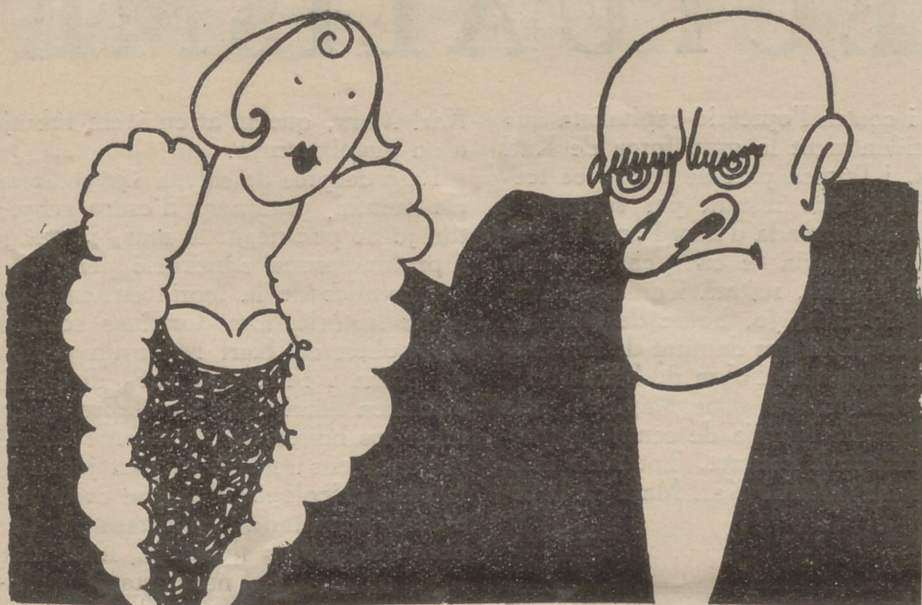
xic amb bones inspeccions que no puguin perjudicar-les, ans al contrari, que ràpidament trobin l'ajut i el benefici que són necessaris per acabar amb aquest atropell a les seves forces físiques.

Altres nacionalitats tenen aquesta mateixa xacra de l'obrero de l'agulla. Es quelcom molt difícil de remeiar, però Txecoslovàquia ja ho procura i Anglaterra ha resolt o aminorat el conflicte; creant tallers col·lectius de confecció en les Cooperatives, ha pogut ordenar la greu falla de la negligència legislativa en aquest aspecte de treball femení.

Sempre, potser ella mateixa n'és un xic culpable, s'esmuny de les investigacions que es porten a terme en aquest afer. No declara la veritat perquè tem caure de nou en altres trampes que l'explotaran una vegada més,

—Ara posarem una fàbrica d'armes. Nosaltres sempre treballant per la pau!

Després de la temporada

—Vaja noia, digues el que vulguis. M'agradava més el Liceu d'abans. Aquella xerrameca que no tornarà! Ara havies d'escoltar, tant si volies com si no!

INTENCIONS

Artur Menéndez i Casas Viejas

La tragèdia de Casas Viejas ha portat cua. Una cua còmico-tràgica: la de vanitats ferides, la de la baixa política, la d'apetències de poder. I és llastimós, i és vergonyós, que de la tragèdia de Casas Viejas, que ha costat sang i llàgrimes d'uns pobres éssers abandonats de tothom, se'n vulgui fer avui una arma política.

Es llastimós, i és vergonyós, que les víctimes d'aquesta tragèdia de la fam i l'analfabetisme, hagin tingut un funeral tan miserable, tan abjecte. Perquè tothom ha vist clar que els que s'aprofiten de la tragèdia no ho fan per a imposar un recte esperit de justícia, sinó per a llançar una pedra contra la República... i amagar la mà: la mà bruta de totes les concupiscències, de totes les venalitats, de tots els negocis bruts.

La pedra que llancen és bruta de fang i de sang: perquè molts d'ells són els que s'enriquieren amb els afers de la dictadura i els que collaboraren amb Martínez Anido. Sembla mentida que aquesta mena de gent pugui actuar amb la República. Sembla mentida, però és veritat: veritat ben dolorosa.

Aquests que ara s'indignen tant pels fets de Casas Viejas tindrien una força i serien mereixedors de tots els nostres respectes, de tots els nostres elogis, si s'haguessin indignat abans i haguessin protestat. Però cap d'ells ha demanat el càstig pels fets d'Arnedo, on la guàrdia civil disparà contra dones i criatures; cap d'ells no ha protestat dels fets del Parc de Maria

Lluïsa a Sevilla on, essent ministre de la Governació el senyor Maura, uns *señoritos* aficionats a policia aplicaren la llei de fugues; cap d'ells no ha demanat el càstig dels monàrquics del 10 d'agost; cap d'ells no ha protestat de la lentitud del procés pels fets de Jaca, en que foren assassinats Fermí Galán y García Hernández.

Per què? Perquè no volen la justícia, sinó el poder. I el volen per a enderrocar la República.

Sota la pretesa defensa de Casas

Viejas, posant el crit al cel amb la defensa de Casas Viejas, no hi ha més que una maniobra política, de baixa política.

Es per això que s'ha anat directament a enderrocar un bon defensor de la República. Es per això que, sense existir una ordre manuscrita, se l'ha pogut processar i empresonar sense nança amb l'única prova en contra d'un capità Rojas que ha fusellat homes sense trobar-los fent armes contra la República i arrencant-los de les seves llars, tan sols perquè havia rebut—segons diu ell, perquè foren verbals «ordres severes» Però és que «ordres severes» no vol dir crueltat, no vol dir salvatgisme.

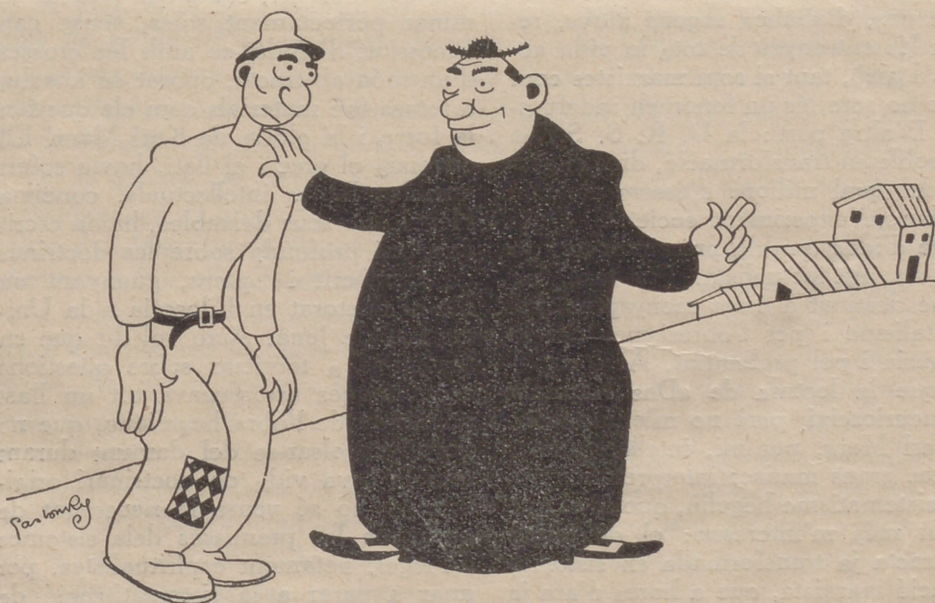
Nosaltres no creiem capaç a Artur Menéndez d'haver dit al capità Rojas, ni a cap altre capità, que apliqués la llei de fugues, que anés de casa en casa i s'endugués els homes per a fusellar-los. D'un home impulsiu a un vesànic hi ha molta diferència.

Es dolorós, i vergonyós, que caiguin els bons amics de la República, com Artur Menéndez, mentre els enemics—com els monàrquics del 10 d'agost, com Berenguer, com Mola, com Galo Ponte, com Cavalcanti, com Fernández Heredia, com tants d'altres—se la campen tranquil·lament.

Cal castigar els responsables de la tragèdia de Casas Viejas. I castigar-los severament. Però sense que se'n ressenti la República. I fent impossible que aquests fets puguin repetir-se.

LLUÍS CAPDEVILA

Subscriuiu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 • BARCELONA

—Jo sóc pobre i de juno tot l'any.

—Així no us vindrà de nou fer la Quaresma!...

INTEL·LECTUALISME

La commemoració del cinquantenari de la mort de Karl Marx s'esdevé en uns moments de màxima irradiació de les seves doctrines. A Karl Marx, avui, se l'entén o no se l'entén, se'l combat o se l'accepta, se l'admira o se'l rebutja, però no se'l desconeix. Jo vull fer una afirmació fonamental abans de parlar d'ell i la seva obra. Vull dir, ben clarament, que no sóc marxista ni anti-marxista. Fa temps, en dies de misèria negra, jo feia treballs editorials a preu fet, en castellà i sense signar. Entre les obres que em tocà traduir, segons contracte, s'escaigué «Das Kapital», que havia de fer quinze volums de dues-centes cinquanta pàgines. Dissortadament, l'edició popular fou un fracàs. Vaig traduir prop de la meitat de l'obra, però només veieren la llum els quatre primers volums. A desgrat de tot, vaig prosseguir la lectura de «Das Kapital» fins a la fi. Dic això per demostrar que jo, en parlar de Karl Marx, ho faig després d'haver llegit la seva obra capdal, i també les altres. Cosa que val la pena d'ésser feta pública, car són legió els comentaristes de Karl Marx, sobretot entre els socialistes i els comunistes, que parlen del gran teoritzador jueu-alemany sense haver-lo llegit mai.

Karl Marx, al meu entendre, més que no pas pel seu valor d'interpretador dels grans fenòmens socials i econòmics, interessa i influeix per la seva actuació pràctica. El món modern, saturat cada dia més dels encerts i els errors de la doctrina marxista, va transformant-se lentament i preparant un futur que encara no sabem què serà, però que evidentment serà un món diametralment oposat al món en què nosaltres haurem viscut. Quan algun economista, trepidant d'entusiasme, afirma que «Das Kapital» és la Bíblia de l'obrerisme en organització, no trobem exagerada la comparança. La influència de Karl Marx, redemptora segons uns, diabòlica segons altres, remou les entranyes de tota la vida actual. I això, tant si som marxistes com si no ho som, és un fenomen indefugible. D'altra part: la U. R. S. S., és un poble en transformació, dins el gresol del qual milions d'éssers assagen un heroic experiment societatari. Quin home d'idees podria prescindir-ne? Jo sóc un intel·lectualista. Per tant, un home destinat a ésser menyspreat pel capitalisme i per l'obrerisme, per la burgesia i pel proletariat. Això explica que la lectura de «Das Kapital» m'encurioseixi, però no m'entusiasmi.

Karl Marx, per mi, intel·lectualista, té tres grans matisos interpretatius: el del sistematisme hegelian, que és el que a mi més m'interessa; el de teoria abstracta ja transformada en sistematització marxista, que a hores d'ara ja ens resulta ben pueril; i finalment el d'agitació i desvetllament proletari da-

vant i contra l'opressió capitalista que és evidentment la gran força de Karl Marx, i l'única part de les seves teoritzacions que restarà per sempre, i que, transformada d'acord amb la personal psicologia de cada cap socialista (cas Lenin), restarà i anirà influent cada dia més. Jo, home de sistema, intel·lectualista per damunt de tot, descobreixo en tota l'obra de Karl Marx, però sobretot en «Das Kapital», una insoportable barreja de sentit abstracte i de sentit concret. Tot i no interessar-me, admiro Karl Marx en la se-

va actuació pràctica. I em sembla absurda i lamentable la dèria de sistematitzar, lligant-les amb el fil de la filosofia d'Hegel, coses que poden caminar perfectament soles, sense cap necessitat d'ajudar-se amb les croses d'un món abstracte, oposat en absolut a temes tan materials com els que fan la força i la glòria de Karl Marx. Ell coneixia el grec i el llatí, havia sofert terribles lluites intel·lectuals, coneixia Hegel i els seus deixebles, havia escrit una tesi profunda sobre les doctrines de Demòcrit i Epicur, guanyant un dia el doctorat en Filosofia a la Universitat de Jena. Això vol dir que en llançar-se a teoritzar sobre qüestions econòmiques arrossegava tot un llast admiratiu de l'obra hegeliana, que no pogué espolsar-se del damunt durant tota la seva vida de doctrinari original. Jo no sé veure la necessitat de partir de les premisses dels sistemes d'Hegel, netament espiritualistes, per anar a parar a la sistematització de Marx, netament materialista. Hi ha sempre una antinòmia intel·lectual, en

Karl Marx, que m'atreu i em rebutja a un mateix temps.

Però després de salvar aquest obstacle mental, purament d'ordre subjectiu, jo no puc negar la meua ja antiga i profundíssima admiració per l'obra del creador de la teoria del materialisme històric. Les doctrines socialistes troben en Karl Marx un profeta de pedra i ferro. La seva disciplina científica dóna vigor i vertebra rígida-ment les boires del socialisme utòpic. Aquesta ens sembla la part jueva de la seva psicologia, i la que costa més d'ésser acceptada i compresa per l'esperit dels propis alemanys. Karl Marx té tot el que li cal per no ésser profeta en la seva pròpia pàtria. La concepció materialista de la història, i la sistematització dels múltiples caires revolucionaris de la lluita de classes, són destinades a ésser interpretades lliurement, segons la manera d'ésser de cada home i de cada poble, però no a rebre sempre una comprensió ortodoxament marxista. Sota el signe de Karl Marx moltes heretgies neixeran, creixeran i àdhuc possiblement triomfaran. Però Marx només n'haurà estat el motor i el punt de partida. Jo, potser paradoxalment, trobo el veritable Karl Marx en la seva «Introducció a la crítica de la filosofia del dret d'Hegel», més que no pas en l'interminable i obscur entrellat tricotòmic de «Das Kapital».

Per damunt de tot, Karl Marx, amb els seus encerts i errors, amb la seva existència de lluita contínua i la seva mort en la misèria i la soledat, amb el seu esforç ingent per crear la unió de la gran família proletària universal, haurà estat una bandera i un signe. Contra el capitalisme que va a la posta, contra el feixisme que li segueix els passos, Marx obre les rutes d'un món nou del qual avui només en coneixem les primeres lluïssors aurorals. Les grans teories marxistes, concretes o intuïdes (valor, super-valor, concentració, elements de la misèria, les ruïnes i les catàstrofes, etc.) han estat discutides i atacades, però subsisteixen fonamentalment. Obrí els horitzons d'una filosofia nova, que no tot-hom pot acceptar, però que ens és impossible negar-ne la lògica i, sobretot les conseqüències i els imponderables que van desenvolupant-la i complicant-la cada dia més. Jo, intel·lectualista sistemàtic, em revoltó íntimament contra les afirmacions innegables del materialisme històric. Però quan això m'esdevé, cerco refugi en les seves més pures interpretacions de les cristallines premisses hegelianes. Demano perdó per no ésser un ortodox de Karl Marx. Però valgu'm el meu amor a la filosofia per conviure un moment amb els purs deixebles del gran teoritzador.

A. ESCLASANS

“DAS KAPITAL”

(FRAGMENT)

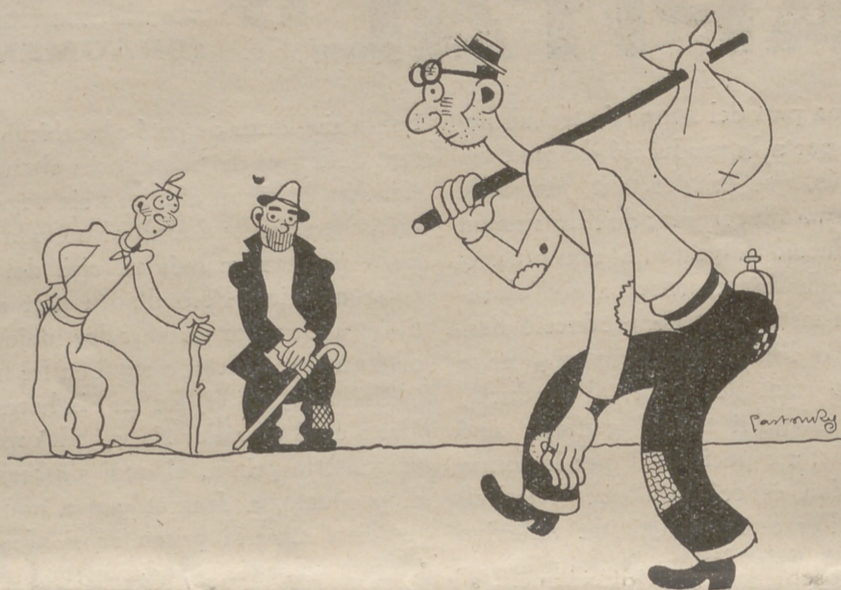
«Els diversos factors del procés del capital tenen una distinta participació en la formació del valor producte. El treballador afegeix a l'objecte de treball un nou valor en afegir-li una determinada quantitat de treball, ultra el contingut concret, la finalitat i el caràcter tècnic del seu treball. Tornem a trobar, encara, els valors dels instruments de producció consumits, com parts integrants del valor producte, per exemple, els valors del cotó i del fus en el valor del fil. El valor dels instruments de producció es conserva, doncs, en incorporar-se al producte. Aquesta incorporació es realitza, durant la transformació dels mitjans de producció en producte, en el procés del treball. El treball és el seu mitjancer. Però com? El treballador no treballa doblement en el mateix temps, en afegir al cotó amb el seu treball un nou valor, i després altra vegada, per conservar-li el seu antic valor. O això, que és igual: per incorporar al producte fil el valor del cotó que elabora. Sinó que, per un mer augment de nou valor, manté l'obrer l'antic valor. Però com que aquest augment de nou valor a l'objecte del treball, i la conservació de l'antic valor en el producte, expresen dos resultats completament diversos que el treballador realitza a un mateix temps, aquest dualisme del resultat no podrà evidentment explicar-se més que per la dualitat del treball de l'obrer. I l'obrer haurà de crear simultàniament, sota una peculiaritat, valor, o bé conservar-lo, i incorporar-lo sota una altra peculiaritat. Com afegeix tot treballador temps de treball, i per tant valor? Sempre només amb la peculiaritat del seu treball productiu. El filador augmenta temps de treball filant, el teixidor teixint, el forjador forjant. Per aquesta forma reflexiva, a la qual els instruments de producció afegeixen treball, i per tant valor nou, filant, teixint, forjant, són convertits aquests cotó i fus, fil i teler, ferro i enclusa, en elements formadors d'un producte, d'un nou valor en ús. La forma antiga de valor en ús desapareix. Però només per invertir-se en una nova forma de valor en ús. L'examen del procés de la formació de valor evidencia que mentre un valor en ús es desgasta d'una manera adequada per a la producció d'un nou valor en ús, el temps de treball necessari per a la reposició del valor en ús gastat consti-

tueix una part del temps de treball necessari per a la producció del nou valor en ús, que és, per tant, temps de treball que s'incorpora, de l'instrument de producció desgastat, al nou producte. El treballador conserva així el valor de l'instrument de producció desgastat, o l'incorpora com una nova part integrant del valor, al producte, no per afegir-li treball general, sinó pel caràcter especial útil, per la forma productiva específica d'aquest treball afegit. Per aquesta activitat reflexiva de filar, teixir, forjar, desperta el treballador, pel seu nou contacte, els instruments de producció, com si s'alcesin d'entre els morts, els infon l'esperit de factors del procés del treball i es lliga amb ells en la forma de productes. Si el treball específic productiu de l'obrer no fos el de filar, no podria transformar el cotó en fil, és a dir, tampoc podria incorporar el valor del cotó i el del fus al fil. Si, al contrari, el mateix treballador canvia d'ofici i es fa ebenista, afegirà, ara com abans, amb la seva jornada de treball, valor al material. L'afegirà, per tant, amb el seu treball, no perquè aquest sigui treball de filar o de fusterejar, sinó en quant sigui treball social abstracte, i afegeix una determinada quantitat de valor, no perquè el seu treball tingui un contingut concret útil, sinó perquè inverteix en el seu treball un determinat temps. El treball del filador afegeix als valors del cotó i del fus un nou valor per la seva propietat general abstracta d'ésser força de treball humà, i així incorpora, en la seva peculiaritat concreta, especial i útil del procés de filar, el valor d'aquests instruments de producció al producte, i obté d'aquesta manera el seu valor en el producte. Per la simple addició quantitativa de treball, hom afegeix un nou valor. Per la qualitat del treball afegit són mantinguts en el producte els antics valors dels instruments de producció. Aquest doble efecte del mateix treball, a causa del seu doble caràcter, ressalta d'una manera palpable en diverses de les seves manifestacions. Suposem que un invent qualsevol capacita el filador per filar en sis hores tot el cotó que abans filava en trenta sis hores. El seu treball, com activitat productiva útil i reflexiva, ha sextuplicat la seva força. El seu producte serà ara sis vegades més fil, és a dir, trenta sis en lloc de sis lliures. Però les

trenta sis lliures de cotó absorbiran ara tant de temps de treball com abans les sis. Ara hi seran afegides sis vegades menys treball que amb el mètode antic, i per tant només un sisè del seu valor anterior. Però d'altra part existirà ara un valor sis vegades major de cotó en el producte, o sigui en les trenta-sis lliures de fil. En les sis hores de filar s'obté un valor sis vegades major de matèria prima, el qual s'incorpora al producte, a desgrat que a aquesta mateixa matèria prima se li afegeixi un nou valor sis vegades menor. Això indica que la peculiaritat per la qual el treball rep valor durant el mateix procés indivisible és essencialment distinta de la peculiaritat en la qual crea valor. Com més temps de treball necessari s'inverteixi en l'operació de filar una mateixa quantitat de cotó, tant major serà el nou valor que s'afegeix al cotó. Però com més lliures de cotó es filin en un mateix temps de treball, tant major serà l'antic valor que hom obtingui en el producte. Però suposem, a la inversa, que la productivitat del treball de filatura no es modifiqui, que el filador necessiti ara, com abans, el mateix temps per a transformar en fil una lliura de cotó, però que el valor del cotó s'alteri, és a dir, que el preu d'una lliura de cotó pugi o baixi el sèxtuple. En ambdós casos seguirà afegint el filador, a la mateixa quantitat de cotó, el mateix temps de treball, és a dir, el mateix valor, i en ambdós casos produirà, en un mateix temps, una mateixa quantitat de fil. Però, això no obstant, el valor que el treballador incorpora del cotó al fil, el producte, serà en un cas sis vegades menor, i en l'altre sis vegades major que abans. I la mateixa cosa s'esdevindrà quan els instruments de producció s'encareixin, o s'ambarateixin, però sempre fent el mateix servei en el procés del treball. Si no s'alteren les condicions tècniques del procés de la producció i els instruments de producció no pateixen cap alteració de valor, el filador, ara com abans, gastà el mateix temps de treball i la mateixa quantitat de matèria prima i de maquinària del mateix valor. El valor que el treballador obtingui en el producte estarà, per tant, en relació directa amb el nou valor que substitueix.»

KARL MARX

(ESCLASANS trad.)

—Pobre home! Es un banquer nord-americà!

La gran barra de Lerroux

Dèiem — no fa gaires dies — que Lerroux té una barra incomprendible, una barra que es perd a l'infinit i torna; no s'acaba mai.

Lerroux, avui, és el més gran perill de la República. És l'home més fastigós i odiable del règim actual.

L'home que, amb raó o sense—això no ens interessa gens—fa obra comú amb Gil Robles, Maura, Fanjul i Royo Villanova, ja sabem qui és i què és i, encara que no coneguèssim els seus noms, ja sabríem com es diu.

Hem dit «amb raó o sense, car això no ens interessa gens». Veritablement, els ideals d'esquerra són ideals d'humanisme, de bondat i de bons sentiments i, per aquesta raó de cor, de bondat i de sentiments, no ens interessa la raó. Sabem que un republicà autèntic, repudia els Fanjul, els Royo i els Gil Robles, sense ni voler saber si tenen raó. El dia que les dretes em fessin un elogi, em preocuparia molt i repassaria la meua obra amb una inquietud i una gran por d'haver-me equivocat.

Es aquesta l'actitud de Lerroux?

Evidentment que no. Tot al contrari: s'uneix al baladreig de les dretes i obstrucciona el Parlament quan s'està discutint la llei més transcendental de la República, la llei de Congregacions. Sembla talment que s'hagi venut als jesuïtes, i no ho trobaríem gens estrany. Recordeu que, no fa molt de temps, es lamentava en ple Congrés que s'haguesin tret els Cristos de les escoles.

Sort tenim que Manuel Azaña és un gran matapolls.

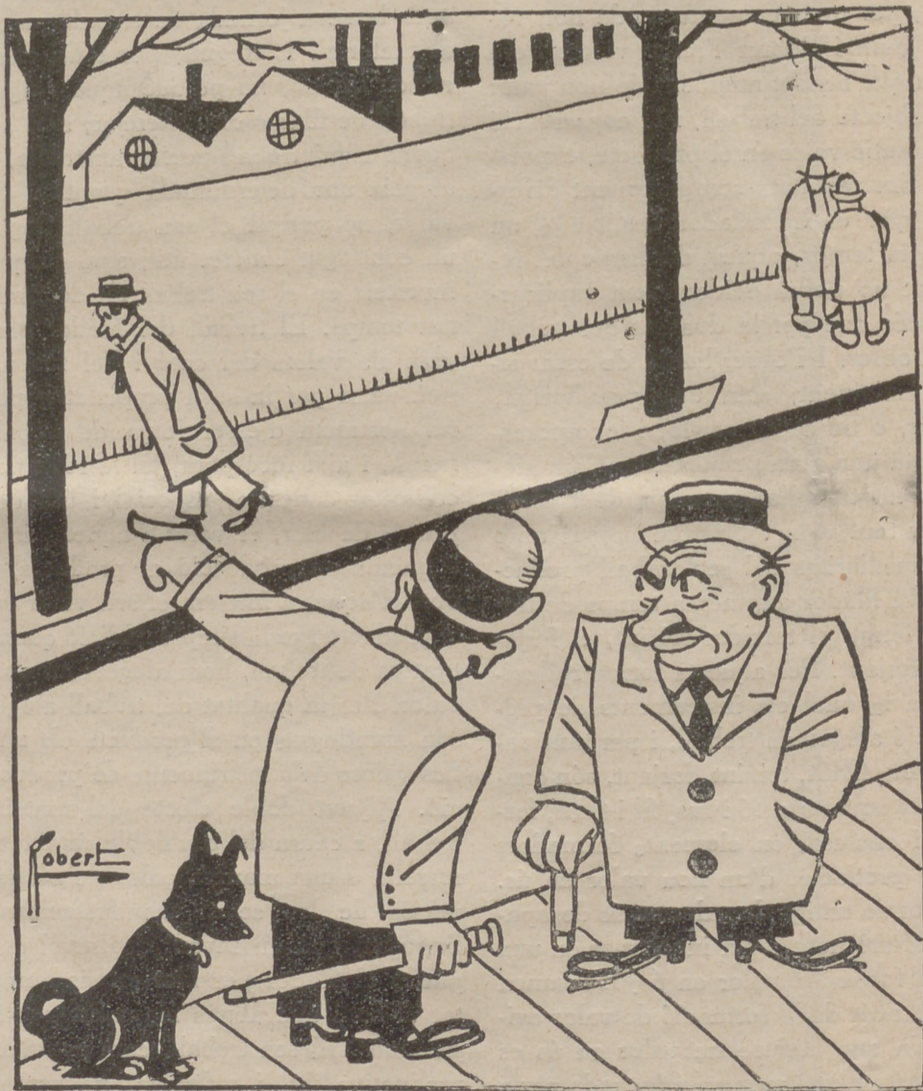
On va Lerroux? Ningú no ho sap. Els seus camins son tèrbols; tota la seva vida és tèrbola; el seu partit és tèrbol i la seva actuació també.

Només va de cara al poder sense

solta ni volta. No veu que no pot arribar-hi i, el que és pitjor, que si hi arriba no s'hi pot aguantar tres dies sense actuar dictatorialment. Però, ell va de cara al poder i estem convençuts que no tindria pas manies a constituir-se en dictador si pogués. Lerroux és un cas de barra inqualificable. És l'home que en el seu discurs de Saragossa afalagava els militars i recriminava l'actitud d'Azaña vers ells. És l'home que consulta els militars avui encara. Sanjurjo li féu proposicions. Sanjurjo deia que anava contra el Govern i, de fet, anava contra la República. Lerroux s'aixeca contra el Govern. Sabem si va també contra la República? Això és tan greu que no gosem pas afirmar-ho, però ho insinuem perquè no seríem gens sincers si no diguéssim que en tenim pressentiments.

Sí que diem ben alt i ben clar que Lerroux és un cas de barra formidable i que d'una república lerrouxista, militarista, centralista i clerical, avui i sempre, ens en direm antirepublicans.

SALVADOR PERARNAU

—Tombi per l'altre xamfrà, veurà unes cases velles...

—No parlem de «cases velles», que acabarem trobant-les fins a la sopal!

La rectitud de la República

Quan es produeixen atemptats, quan els valors municipals baixen de cotització en virtut d'una campanya derrotista, quan es descobreix un afer qualsevol que pot tenir un aspecte desfavorable per a la actual situació—afer com molts que es produïen anys enrera, però que llavors la censura governamental, o la censura d'empreses, que a vegades és pitjor que la oficial, feien silenciar—quan pugen els queviures o es produeix una vaga o els sense-feina es manifesten, qui de nosaltres no ha sentit pronunciar la frase derrotista, la frase hipòcrita, que es limita a fer comparacions sense comprometre's ni decantar-s'hi per una ideologia: *Això no passava quan hi havia la monarquia?*

En efecte: durant aquell règim no passaven les coses que passen ara.

Per exemple: Martínez Anido, convicte i confés d'haver estat, almenys, l'instigador de molts atemptats dels que es deien socials—dic convicte i confés, i amb textos a la mà, publicats durant la monarquia en periòdics

gens sospitosos de republicanisme, ho demostraré en una altra ocasió—podia, després d'ésser tret del govern civil de Barcelona a puntades de peu per en Sánchez Guerra, arribar a vis-president d'aquell gabinet civil de Primo de Rivera. Arlegui, el cent vegades execrable cap de policia de Barcelona, després d'haver-se embrutat les mans amb la sang dels innocents—també ho puc provar i ho provaré irrefutablement amb textos i testimonis de major excepció—podia ésser objecte d'un homenatge en el que hi prengueren part allò que en diuen les forces vives de Barcelona. I Milans del Bosch, a qui tan directament s'ha acusat de saber qui eren els assassins del plorat Francesc Layret, podia, anys després d'aquest fet, ocupar res menys que el càrrec de primera autoritat civil de la monarquia a Barcelona.

Mentre que ara, n'hi ha hagut prou amb les declaracions del capità Rojas, perquè un home, que en la consciència de tots està que ha servit lleial-

—Realment, hi ha una crisi terrible. Jo fa cinquanta-cinc anys que estic sense feina...

ment a la República, fos empresonat i processat sense fiança. Artur Menéndez, l'home heroic del 10 d'agost, el que amb el seu cos per escut defensà la vida de Manuel Azaña, està a la presó com un vulgar delinqüent.

Es tracta d'un afer que està *sub-judice*, i jo, respectuós amb les lleis, m'abstindré de comentar-lo. Diré, no obstant, que en la meua consciència, com en la de molts espanyols, està la innocència de Menéndez. Malgrat això, dolent-me molt el sacrifici d'aquest home al que tant deu la República, jo haig de dir que el seu cas és un exemple de l'austeritat i rigor que amb què es produeix el nou règim. Ningú, per enlairat que estigui, pot restar en l'impunisme. I en aquest punt si que tindrà raó la gent si diu que això no passava quan hi havia la monarquia. En efecte, no per sospites, sinó ni per fets comprovats, mai un Director General de Seguretat havia anat a la presó, i encara menys sota la inculpació d'un inferior.

AGUSTÍ PIRACES

Compreu tots els dissabtes

“La Campana de Gràcia”

—Has vist el nou Consell d'Acció Catalana?

—Si. Abans eren «cuatro de infantería» i ara seran set.

PERE BADOSA
ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

L'antirepublicanisme dels republicans "històrics" i altres nous de trinca

No hi ha dret, senzillament, a què una qüestió exclusivament d'ordre, com ho és l'afer de Casas Viejas, tracti de fer-se servir com d'escambell per arribar al Poder, en presentar-la com una qüestió política, segons han fet els radicals, estintolats amb les altres minories de l'oposició governamental. Aquesta tàctica és absurda i prou per a desqualificar els que se'n serveixen, en desprestigiar-los davant de l'opinió sincerament amant de l'ordre i de l'endegament nacional.

Si no coneixéssim l'ambició desmesurada del partit radical, i d'una manera especial que convé remarcar, la del seu abassegador suprem, el «caudillo» ex-emperador de l'alegre barriada barcelonina, diríem que tot plegat no és més que una ofensiva descarada contra la República, aquesta República que en dos anys incomplets de vida s'ha arrelat al cor de la nació i ha tornat a Espanya el prestigi que li havia arrabassat un règim despòtic de monarquia corcada i curulla de nafres, alguna tan repulsiva com la de la Dictadura que patírem prop de vuit anys i que li costà no res menys que la vida. Car això és el que veiem en la maniobra de referència, per part de certs sectors o individualitats del Parlament. Aquesta és la serp que, amagada entre la ufanositat de l'arbre republicà espanyol, llança els seus xiulets esfereïdors, per bé que dissimulats en el possible en un plany enternidor...

I aquesta serp, que en el seu primer refilet ha estat reconeguda pels hortolans que tenen a llur responsabilitat la cura del terreny nacional, i han pres les mesures pertinents per tal d'esmunyir-ne l'envestida i àdhuc aixafar-la, aquesta serp, repetim, no ha estat reconeguda igualment per altres estadants de la finca i, encara més, s'han deixat hipnotitzar per la fera, que els llança, perduda llur voluntat, contra la masia on s'han fet forts aquells, per tal que aquests, no suspects de cap intent macàbric, distreguin els guardes de l'horta mentre ell, el reptil ferotge i sanguinari, queda amo absolut dels hortolans, dels seus «amics» i de la hisenda tota...

* * *

Sí; tot plegat és una maniobra grollera i poca-solta, que tenim la convicció no ha de donar el resultat que se'n prometien a l'avançada llurs desafortunats autors. La República és una cosa massa seriosa per a jugar-hi radicals i conservadors republicans (?), tots a la una amb monàrquics disfressats i monàrquics sense careta. I encara, Casas Viejas és un tema massa tràgic per a fer-lo servir d'escambell per abastar les concupiscències de quatre elements mancats de tot escrúpol i àdhuc de tot patriotisme. No és així certament com s'ha de demostrar estar al servei del règim. I malament se'l serveix furgant-ne les nafres

i descarnant-les tothora, com fan els pobres radicals, amb la qual cosa no demostren res més sinó que no posseeixen el més lleu sentit de govern per a ésser la força de reserva que pretenen i que nosaltres mai no hem cregut que siguin.

El Parlament, al nostre entendre, ha estat creat per a legislar, per a fer tasca positiva, per a dotar el país de les lleis en les quals desenvolupar-se i créixer constantment. No obstant, les forces oposicionistes sembla que no ho creuen així. Per a ells, el Congrés és un indret on s'ha de discutir, un dia rera l'altre, l'encert o el desencert d'una mesura de govern, mesura, al capdavant, presa amb la millor intenció de defensar els interessos ciutadans. Intenció que ni els mateixos obstructionistes no gosen discutir. La legislació, a ells, tant se'ls en dona. Que passin els dies, les setmanes i àdhuc els mesos, sense dotar el país de les lleis que li calen per a refermament de la seva tendra Constitució, és detall secundari. El debat perpetu és el que els interessa; la discussió sistemàtica i l'estesa de drapets.

Heus ací el republicanisme de les oposicions, que gaudeixen a posar dificultats a la República i a entorpir el seu desenvolupament. Heus ací el republicanisme dels republicans històrics (!) del partit radical...

(Exemple: posar a la presó—creiem, però, que en sortirà ben reivindicat—un republicà tan amic de la República com Artur Menéndez.)

Sortosament, al timó de la nau republicana hi ha un pilot amb totes les de la llei, que té prou talent i valentia per a salvar els esculls que li posen al davant els adversaris, enemics envejosos. Sort té Espanya d'aquest pilot! Pobra de la República que no tingués un Azaña per a anorrear, a cada una de les seves intervencions, els Lerroux, els Maures i els Ortega i Gassets, infeliços aspirants permanents al lloc d'honor que aquell ocupa!

Els Lerroux, els Maures i els Ortega i Gassets, que si no són monàrquics treballen tan bé per la causa de l'exiliat de Fontainebleau, que aquest és doblement ingrati en no donar-los una menció honorífica.

Avantguardisme

—Aquí on el veus, és allò que se'n diu un poetàs... Fixa't si en sap de fer poesia, que fins els versos els fa en prosa...

F. SERRA I MONT

“Acció Catalana Republicana” o “La Colla de la Bilis”

Els homes d'Esquerra es pregunten com és possible que encara hi hagi gent que es digui catalanista i republicana i pugui perdre el temps fent el ridícul i enderiant-se a aguantar el paper de fracassat de tota la vida. S'ha celebrat una altra Assemblea, no sabem ja la número quants, del Partit d'Acció Catalana. La grisor que pesa damunt dels homes que la presideixen ha seguit essent la mateixa de sempre. El pobre senyor Amadeu Hurtado, propietari de «La Publicitat» i del «Mirador», segueix fent el paper de capa que tot ho tapa, i afluixant diners fins el dia que se'n cansi. L'ensopiment crònic d'aquests dos setmanaris, que de mica en mica va encomanant-se també als noiets que redacten «El Be Negre», persisteix en el Partit Catalanista Republicà. En un dels editorials de ciment armat que surten cada dia a «La Publicitat» d'ençà que l'ha adquirida el senyor Hurtado, arribaven a tenir l'aplom de dir que l'Esquerra Republicana de Catalunya no podria fer mai res de bo mentre prescindís dels elements d'Acció Catalana. Examinem amb quatre mots què valen aquests ridículs elements. El senyor Hurtado, en temps de la monarquia, va fer tots els papers de l'auca, arribant fins a fer de camborista vergonyant. El seu maquiavelisme de via estreta, ha cristallitzat ara en un nou fracàs, que és la darrera Declaració i Assemblea d'Acció Catalana. Lluís Nicolau d'Olwer passà pel Ministeri d'Economia personificant la grisor cent per cent, fins el punt que els homes de l'actual Govern, quan parlen d'ell, ho fan sempre amb el somriure als llavis, dient que era el Ministre ideal, car no deia mai ni sí, ni no, ni donava feina a ningú. Massot passà per Cultura, a l'Ajuntament, i clausurà col·legis, i deixà els nois sense mestre, car no tingué la manera de trobar un mitjà perquè poguessin acabar-se els Grups Escolars en construcció. Martí Esteve passà per la Comissió de Pressupostos, i fou un company de tronc dels elements funestos de la Lliga Regiona-

lista, fent uns ingressos extraordinaris que ofegaven els proletaris i protegien els rics. Barbey, a Madrid, personificà la impermeabilitat i s'atragué l'odi dels funcionaris del seu Departament. Manuel Raventós, a la Direcció de Comerç, pot ben dir-se que encara no l'han vist. Ferran Cuito, a la Direcció d'Indústria, no feu més que treballar per en Cambó i la Lliga, com a home de confiança que és de l'exministre Joan Ventosa i Calvell, a la «Sociedad Financiera».

Ja veiem, donc, quines són les «eminències» que fins ara ha donat a la República la difunta «Acció Catalana». Cal afegir-hi el senyor Ametlla, del qual no volem parlar-ne, car parlen per ell molt millor que nosaltres podríem fer-ho els atracaments, els assalts, el atemptats, i els assassinats que es produeixen cada dia a la ciutat de Barcelona. L'Esquerra ha es-

tat sempre moguda per l'ideal. Acció Catalana, en canvi, només es mou per la bilis. Es la casa que serveix de refugi als fracassats de la República i de Catalunya. «La Publicitat», «Mirador» i «El Be Negre» són l'hospici dels homes que es passen els dies mastegant el fracàs més cruel. No valdran al Partit d'Acció Catalana i Republicana les assemblees, les declaracions i les reformes periodístiques esterilitzadores. Tot això és treballar i preparar-se el camí d'un nou fracàs. A les eleccions municipals que s'annuncien per al 30 d'abril, l'Esquerra Republicana de Catalunya obtindrà la seva màxima victòria, i la Lliga Catalana la seva màxima derrota. Però Acció Catalana no triomfarà ni fracassarà. Serà eliminada, simplement, com sempre, i encara que només sigui per no perdre'n el costum...

ALEXANDRE ROIG.

—Noi, tingues enteniment! Si no fas bondat, et presentarem candidat per Acció Catalana a les vinentes eleccions!

210 VOTS CONTRA 1
VISCA LA REPÚBLICA

Els radicals i Casas Viejas

Es tan desmesurada l'apetència de «governar» que senten els radicals, que no vacillen a apellar a qualsevol baixesa, si creuen que ella ha de contribuir a la realització de llur somni daurat: la conquesta del poder.

Per mitjans democràtics, per mitjans lleials, no els era possible assolir la finalitat anhelada. El Govern existent, és el més fort i el més representatiu possible, dins les circumstàncies actuals. L'afany dels radicals estava desproveït de tot fonament i, recatament, no podia prosperar.

El discurs de Lerroux a les Corts, que, segons ell mateix digué, havia de provocar una crisi fulminant, en realitat, sols serví per posar de relleu la insignificància política del cabdill radical. Els seus atacs, no solament foren neutralitzats per la contundència dels arguments d'Azaña i Prieto, sinó que es convertiren en armes contra ell mateix. Lerroux quedava totalment desqualificat, davant l'opinió sana del país.

La «terrible» obstrucció a que aleshores donà començ al Parlament la minoria radical, fou capejada sense greus contratemps pel Govern, i sembla condemnada en absolut al fracàs.

Ha estat necessari que els lamentables successos de Casas Viejas hagin tingut les derivacions que tothom coneix, per a que els radicals trobesin l'oportunitat d'assestar al Govern, el cop més fort que fins ara ha sofert.

Els radicals, que mentre Lerroux era ministre, no protestaren en cap ocasió de les extralimitacions de la força pública — malgrat els assassinats del Parc de Maria Lluïsa — i en canvi esbroncaven els Balbontins de torn; que més tard, una volta fora del Govern, però encara no despitats per una vana espera, tampoc feren ostensible llur indignació per altres successos de la mateixa naturalesa, ara posen el crit en el cel i llancen tota mena d'injúries contra els governants, simulant un horror i una indignació

que estan molt lluny de sentir i amb els quals disfressen llur baix egoisme.

¡ Què se'ls en dóna a ells, que hagin estat afusellats o no, uns quants desgraciats! El que els interessa veritablement, és aconseguir, encara que sia per procediments tortuosos, la càrrega del Govern en llurs mans. Ara ja no poden esperar més temps. Les eleccions de regidors són imminents i les de diputats no molt llunyanes. Si el partit radical no pot «preparar-se» les eleccions lides del Govern, fabricant aquella majoria de que sempre alardeja, la seva fallida pròxima, és inevitable.

Per obra de la fatalitat, l'afer de Casas Viejas ha produït moments difícils per al Govern. El partit radical-socialista ha estat a punt d'escindir-se. La situació s'ha salvat gràcies a la disciplina dels diputats de la majoria. El Govern es manté ferm.

Ah! Però és que si els radicals obtenien el poder per mitjà de maniobres tèrboles, no el disfrutarien gaire temps. Totes les fraccions d'esquerra, àdhuc els anarquistes, que ara coquetegen amb ells per a perjudicar el Govern, es posarien en peu de guerra, com un sol home, per a combatre aquesta pandilla d'ambiciosos sense escrúpols, que el mateix afalaguen els cavernaris, que la F. A. I., que encara no han expulsat del partit aquells personatges tan tristament cèlebres, que es diuen Emiliano i Grisó, i que són amics del contrabandista March, els diaris del qual es mostren més lerrouxistes que *El Progreso* i *El Imparcial*. Fins les pedres s'aixecarien contra aquell home que, amb els seus discursos, inspirà el manifest de Sanjurjo.

Però no, Lerroux no pot governar un sol dia perquè necessita recolzar-se en una majoria i, afortunadament, cap persona decent no voldrà col·laborar amb ell.

EUGENI PONS

REPICS

Encara dura...

Tots els vells polítics que han vist tancat el camí del govern per l'energia republicana de Manuel Azaña, s'han anat unint més o menys involuntàriament i ara

resulta que el Govern es mou al mig d'una tèrbola barreja de diputats i interessos, que van de l'extrema Dreta a l'extrema Esquerra. A la majoria d'ells tant se'ls dóna de la salut del règim. El que volen és veure si troben alguna ganància de pescadors en les aigües revoltes. Però també és molt possible que l'energia del Govern Azaña els faci ofegar-se. Per això no els

caldran carbasses. Cal tenir en compte que les carbasses són ells mateixos...

La república és invencible!

Una cosa és la República i una altra els homes de la República. Una cosa són els republicans de debò i una altra els que fan de republicans per a veure si es pesca quelcom. S'ha d'anar liquidant tota aquesta multitud de monàrquics que volten pel Congrés de Madrid i que hom es pregunta què diable hi fan. Les eleccions del 12 d'abril foren massa generoses. Molts diputats no han sabut pagar amb delicadesa l'elecció que d'ells féu el poble. Unes noves Corts seran com el garbell necessari per triar els representants de la República i perquè tornin molts dels diputats actuals al silenci d'on havien sortit, sense saber per què.

Encara el bisbe Irurita

El doctor Irurita segueix fent sermons. Convindria que el Govern de la República n'hi fes un, de sermó, d'aquells que no admeten rèplica. Potser així aprendria a no viure més fora de la llei republicana.

Menéndez a la presó

Abans d'ingressar al calabós, Artur Menéndez ha victorejat lleialment la República. Cal fer honor a la noblesa d'aquest home. Quan tants enemics del règim volten desfermats pel carrer, nosaltres, republicans per damunt de tot, estrenyem la mà d'aquest home que, en la sort com en la dissort, ha estat sempre un defensor de la República. I esperem que la seva innocència serà ben clarament demostrada, i que la República podrà rehabilitar-lo amb tots els honors.

Els nervis de Miguel Maura

El senyor Maura torna a fer actituds, a moure els braços i a demostrar als periodistes el seu esperit excessivament guerrer. Es veu que les sangs li cremen massa. Com es coneix que s'acosta la primavera!

Molts anys i poc seny

El senyor Lerroux acaba de fer seixanta nou anys. Caram, caram! Ningú ho diria!

Hitler

El Govern alemany diu que s'ha enfadat i ha protestat contra alguns diaris de Barcelona perquè s'atreveixen a atacar el feixisme dels hitlerians. Ara convindrà que els diaris de Barcelona protestin contra el feixisme d'Hitler, per venir a torbar-nos la tranquil·litat i portar a casa nostra gèrmens d'un mal que, en bé de la República, no desitgem pas que fructifiqui.

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

**Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà**

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners aneu a can BASTIDA. Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempre va endavant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit LIQUIDEM totes les existències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos impermeables i tota mena de prenes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de	0'75 ptes.
100.000 Corbates seda des de	0'95 "
100.000 Camises tots els estils des de	3'95 "
100.000 Calçotets des de	1'95 "
100.000 Païames des de	4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb assortit de gèneres de tots els preus.

VISITIN ELS APARADORS

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

LA CAMPANA DE GRACIA

Les solterones

— Una altra “Declaració”! Quins homenots, aquests polítics!
I pensar que a nosaltres no se’ns ha declarat mai ningú!